

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2020 r. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił R. G. prawa do rekompensaty. W uzasadnieniu podniesiono, iż w przypadku ubezpieczonego staż pracy w szczególnych warunkach wyniósł 12 lat 6 miesięcy i 24 dni. Nie uznano okresu zatrudnienia od 15.10.1998 -30.04. 1999 r. jako pracy w szczególnych warunkach ponieważ brak jest za ww. okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

/ decyzja w aktach ZUS k. nienumerowane/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 5 stycznia 2021 r. wniósł R. G. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do rekompensaty.

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/ odpowiedź na odwołanie k. 12/

Pismem procesowym z dnia 24.03.2021 r. wnioskodawca wniósł dodatkowo o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1995-1997 r. w (...) gdzie pracował jako monter na wysokościach przy remontach i modernizacji w (...) elektrociepłowniach.

/ pismo procesowe k. 27/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. G. urodził się (...) i ma ustalone prawo do emerytury od 1.07.2020 z wypłatą od 1.08.2020 r. decyzją ostateczną z 2.10.2020 r.

/ bezsporne decyzje w aktach ZUS k. nienumerowane/

W dniu 5 listopada 2020 r. R. G. złożył wniosek o emeryturę z rekompensatą.

/wniosek – w aktach ZUS k. nienumerowane /

Na skutek powyższego zaskarżoną decyzją z dnia 30 listopada 2020 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do rekompensaty z uwagi na brak udokumentowania 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

/ decyzja w aktach ZUS k. nienumerowane/

Uwzględniając załączone do odwołania od przedmiotowej decyzji świadectwo pracy w szczególnych warunkach z MPK we W. za okres 18.12.1980r. - 29.05.1981r. i zaliczając wskazany okres do okresu pracy w szczególnych warunkach, decyzją z dnia 18.01.2021r, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do rekompensaty, ponieważ wnioskodawca udokumentował wyłącznie 13 lat i 8 dni pracy w szczególnych warunkach

Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w (...) Zakładzie Usług (...) (Zakładzie (...)) 15.10.1998r. - 30.04.1999r. (w tym okres nieskładkowy 07.04.1999r. - 30.04.1999r.) na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń, ponieważ brak powołania punktu z zarządzenia resortowego oraz wykazane stanowisko nie figuruje w zarządzeniu resortowym. Nie uwzględniono też okresu pracy 02.01.1993r. - 31.12.1994r. (w tym okresy nieskładkowe: 05.04.1993r. - 21.04.1993r., 08.07.1993r. - 14.07.1993r., 20.09.1993r. - 11.10.1993r., 11.04.1994r. -

24.04.1994r., 23.08.1994r. - 26.08.1994r) na stanowisku ślusarz-monter - z firmy (...) sp. z o.o., z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

/ decyzja w aktach ZUS k. nienumerowane/

W okresie od 2.01.1993 do 31.12.1994 (okresy nieskładkowe: 05.04.1993r. - 21.04.1993r., 08.07.1993r. - 14.07.1993r., 20.09.1993r. - 11.10.1993r., 11.04.1994r. - 24.04.1994r., 23.08.1994r. - 26.08.1994r) R. G. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarz – monter.

/ świadectwo pracy z 31.12.1994 w aktach ZUS k. nienumerowane oraz k. zaświadczenie w przedmiocie okresów nieskładkowych z 31.12.1994 r. w aktach ZUS k. nienumerowane dokumentacja osobowa koperta k. 22/

Za wskazany okres zatrudnienia wnioskodawca nie dysponuje świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/ bezsporne/

W powyższym okresie wnioskodawca pracował przy rozbiórce elektrofiltra i budowie nowego na terenie elektrociepłowni (...) - 2. Elektrofiltr znajdował się wewnątrz i miał wylapywać wszystkie pyły i zanieczyszczenia emitowane przez kotły. Zajmowano się też remontami kotłów. Wszystkim pracom towarzyszył hałas, wysoka temperatura, zapylenie. Wskazane prace wnioskodawca wykonywał w pełnym wymiarze, często w razie potrzeb po 12 godzin na dobę.

/zeznania świadka A. J. protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2021 r. 00:22:00 -00:34:48/

W powyższym zakładzie wnioskodawca był też zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 18.03.1997 do 31.05.1998 na stanowisku monter spawacz. Wnioskodawca nie domagał się zaliczenia powyższego okresu pracy do pracy w szczególnych warunkach.

/bezsporne świadectwo pracy z 29.05.1998 w aktach ZUS k. nienumerowane dokumentacja osobowa koperta k. 22/

W okresie od 2.01.1995 do 28.02.1997 r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter na wysokości.

/świadectwo pracy z 28.02.1997 r. w aktach ZUS k nienumerowane, k. 28 nadto w dokumentacji osobowej koperta k. 47/

Za wskazany okres zatrudnienia, w dniu 30.05.2021 r. pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w świetle którego R. G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace o szczególnym charakterze: prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych w kontakcie z azbestem - wykaz A, Dział II poz. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02. 1983 (Dz. U. Nr.8, poz 43), pracując na stanowisku: monter kotłów i urządzeń pomocniczych w nomenklaturze zakładu monter na wysokości. W świadectwie wskazano, iż zmiana nazwy stanowiska wynikała ze zmiany w taryfikatorze stanowisk oraz wewnętrznych przepisach zakładowych zgodnie z zarządzeniem nr 17 MgiE z dnia 12.08.1983r. Ze zm.- wykaz A, Dział II poz. 1 pkt 29, w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wskazana w świadectwie pracy nazwa monter na wysokości jest tożsama pod względem rodzaju wykonywanej pracy i zakresu obowiązków pracownika na stanowisku monter kotłów i urządzeń pomocniczych, wymienionemu w wykazie A, Dział II poz. 1 pkt 29. Świadectwo sporządzono na podstawie akt osobowych.

/świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 30.05.2021 r. w aktach osobowych koperta k. 47/

We wskazanym okresie zatrudnienia wnioskodawca pracował w zespołach dokonujących remontów w elektrociepłowniach, w ramach których zajmowano się modernizacją kotłów energetycznych (wysokości kilkudziesięciu metrów) oraz innych urządzeń w elektrociepłowni. Wnioskodawca wymieniał rurociągi, ekrany, wentylatory, młyny węglowe, filtry, pompy, silniki podajniki węgla i inne urządzenia przemysłowe towarzyszące pracy elektrociepłowni. Pracowano zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz. Prac dokonywano m.in na wysokości, niejednokrotnie na specjalnie budowanych ku temu rusztowaniach. Wnioskodawca miał kontakt z azbestem bo przy pracach spawalniczych używano tzw. kolca azbestowego do zabezpieczenia rur i elementów, które podlegały obróbce cieplnej. Na co dzień miał kontakt z pyłem węglowym i pochodzącymi z niego trującymi związkami chemicznymi, m.in. siarką - związanymi ze spalaniem węgla. Wnioskodawca jako monter korzystał z palnika acetylowo- tlenowego przygotowując pracę dla spawacza, a z także szlifierki kątovej. Miał uprawnienia podstawowe do prac spawalniczych. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a także w nadgodzinach. Podczas wykonywanych prac, poza remontowanymi, inne urządzenia normalnie pracowały więc był hałas i wysoka temperatura.

/zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2021 00:40:03-00:48:32 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 22 kwietnia 2021 00:05:56 00:15:08 zeznania świadka J. M. protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2021 r. 00:04:44 - 00:22:00 zeznania świadka A. J. protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2021 r. 00:22:00 -00:34:48 zeznania świadka H. K. protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2021 r. 00:34:48 – 00:40:03/

W okresie 15.10.1998r. - 30.04.1999r. (w tym okres nieskładkowy 07.04.1999r. - 30.04.1999r.) wnioskodawca był zatrudniony w (...) Zakładzie Usług (...) (Zakładzie (...)) na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń,

/świadectwo pracy z 30.04.1999 r. w aktach ZUS k. nienumerowane nadto w aktach osobowych teczka załączona do (...) k. 18/

Wnioskodawca legitymuje się świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z 28.12.2020 r. za wskazany okres zatrudnienia 15.10.1998r. - 30.04.1999r. w świetle którego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał konserwator (...)O. /kotłów na stanowisku konserwator maszyn i urządzeń wymienionym w wykazie A dział II poz. 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Administracji (...) Terenowej i Ochrony (...) z 01.07.1983r. oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie określania stanowisk pracy w resorcie administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska , na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego (Dz.U. Nr 89 poz. 43)

/świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 4 nadto w aktach ZUS k. nienumerowane nadto w aktach osobowych teczka załączona do pisma k. 18/

W świetle szczegółowego zakresu obowiązków do obowiązków wnioskodawcy na wskazanym stanowisku konserwator maszyn i urządzeń w wydziale ciepłowni należało:

- dokładna znajomość całości obiektu pod względem lokalizacji urządzeń,
- dokładna znajomość konstrukcji maszyn i urządzeń oraz zasad ich działania,
- wykonywanie prac zgodnie z potrzebami bieżącymi Wydziału i planem remontów,
- wykonywanie napraw, montaż, konserwacja, czyszczenie, remonty maszyn i urządzeń, instalacji /w tym kotłów, kanalizacji, rurociągów, wymienników itp./
- informowanie bezpośredniego przełożonego o ewentualnej eksploatacji urządzeń w sposób niewłaściwy,

- informowanie bezpośredniego, przełożonego o ewentualnym zagrożeniu awaryjnym pracujących urzędzeń,

/zakres obowiązków w aktach osobowych teczka załączona do pisma k. 18/

Wnioskodawca posiada uprawnienia kwalifikacyjne wydane przez Urząd Dozoru Technicznego do remontu i modernizacji różnych kotłów i instalacji.

/świadectwa kwalifikacyjne k. 46/

Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał następującej oceny dowodów

i zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2018 r. , poz. 1924), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl art. 23 ust.1 i 2 powołanej ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że odwołujący się nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W niniejszym postępowaniu wnioskodawca domagał się ustalenia, że w spornych okresach zatrudnienia od 2.01.1993 do 31.12.1994 w (...) sp. z o.o. w G., od 2.01.1995 do 28.02.1997 r. w Przedsiębiorstwie (...) od 15.10.1998r. do 30.04.1999r. w (...) Zakładzie Usług (...) (Zakładzie (...)), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania rekompensaty.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Natomiast rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. 2011. 237.1412) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia.

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnym stało się zatem ustalenie, czy praca wykonywana przez wnioskodawcę we wskazanych zakładach w wymienionych wyżej okresach była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach.

Wynikające z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 u.e.r.f.u.s. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2013 r. III AUa 1370/12 LEX nr 1339369). Kwalifikacja jako pracy w warunkach szczególnych odbywa się na podstawie kryterium stanowiskowo-branżowego (czyli konkretne stanowisko w określonej branży). Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia i uciążliwości w oddzielnych działach oraz przypisanie poszczególnych stanowisk pracy do odrębnych gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż konkretne stanowisko jest

narażone na ekspozycję czynników szkodliwych w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale gospodarki (branży) jest umiejscowione. Dlatego konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym, właściwym dla danego działu gospodarki. Oznacza to, że przynależność pracodawcy do określonej gałęzi gospodarki ma znaczenie istotne i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 4 z późn. zm.), wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym. Od kryterium branżowego można odstąpić w pewnych sytuacjach, gdy wykonywana jest praca uznana za szkodliwą dla jednej branży, mimo iż warunki jej wykonywania w innej branży są tak samo szkodliwe. Jeżeli pracownik w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu przemysłu, w ramach którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., III UK 40/16, LEX nr 2186064).

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wymienione w Dziale II w energetyce prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, stanowią pracę w szczególnych warunkach.

Ponadto załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Administracji (...) Terenowej i Ochrony (...) z 01.07.1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wymieniona w Wykazie A Dział II. W energetyce poz. 1. Prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, w pkt 38 wymienia stanowisko monter kotłów i urządzeń pomocniczych. Analogiczne stanowisko montera kotłów i urządzeń pomocniczych wymienia wykaz A, Dział II w energetyce poz. 1. Praca przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektrycznych i ciepłych pkt 29 Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

Przedkładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że z ustaleń poczynionych w oparciu o dokumenty złożone w procesie, zwłaszcza z dostępnej dokumentacji osobowej, zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadków wynika, iż wnioskodawca w ocenianych okresach zatrudnienia od 2.01.1995 do 28.02.1997 r. w Przedsiębiorstwie (...) od 15.10.1998r. do 30.04.1999r. w (...) Zakładzie Usług (...) (Zakładzie (...)) pracując na stanowiskach odpowiednio ślusarz – monter, monter na wysokości, konserwator maszyn i urządzeń, pomimo niezgodności nazewnictwa stanowisk pracy ściśle załącznikiem do rozporządzenia resortowego wykonywał jednak stale i w pełnym wymiarze prace w warunkach szczególnych określoną w Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w ramach stanowisk pracy zgodnie z Załącznikiem do Zarządzenia Ministra Administracji (...) Terenowej i Ochrony (...) z 01.07.1983r. i do Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r.

Jego obowiązki, w ramach zajmowanych przez niego stanowisk wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy odpowiadały bowiem pracy i stanowiskom określonym w ww. aktach prawnych. Zeznania świadków i wnioskodawcy, dotyczące okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) oraz szczegółowy zakres obowiązków z okresu zatrudnienia w (...) Zakładzie Usług (...) (Zakładzie (...)) niekwestionowane przez organ rentowy wskazują jednoznacznie, iż wnioskodawca w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się pracą przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych jako monter kotłów i urządzeń pomocniczych. Przez cały sporny okres zatrudnienia zajmował się bowiem wykonywaniem napraw, montażem, konserwacją, czyszczeniem, remontami maszyn i urządzeń, instalacji, w tym kotłów, rurociągów, wymienników, podajników filtrów itp. w elektrociepłowniach w narażeniu na kontakt z

substancjami szkodliwymi zwłaszcza pyłem węglowym. Zatem ubezpieczony udowodnił, 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Reasumując, stwierdzić należy, że po uwzględnieniu do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia od 2.01.1995 do 28.02.1997 r. (2 lata i 1 miesiąc) od 15.10.1998r. do 30.04.1999r.(6 miesięcy i 15 dni) przy jednoczesnym przyjęciu okresu już ustalonego przez ZUS wymiarze 13 lat i 8 dni ww. spełnia wymóg posiadania 15-letniego okresu pracy w takim charakterze. Tym samym wnioskodawcy przysługuje prawo do spornego świadczenia.

W myśl art. 100 ust. 1. ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Na mocy art. 129 ust. 1 cytowanej ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

J.L.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ZUS wypożyczając akta rentowe